

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus Fejérmegyei Napló a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására Fejérmegyei Napló cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jéki-utca 10.
 Egyes számok kaphatók: Rotter Lszák & Weisz Herman tőzsdéjében.

Katolikus köreink.

Mi katolikusok sehasem jutottunk volna tudatára annak, hogy katolikus körökre szükségünk van, ha az ellenfél támadása nem kényszerít bennünket rá. Ha nem bántanak bennünket, ha hagynak édesen pihenni, aludni, korhadni, oly szépen haladtunk volna az enyészet felé, hogy magunk se vesszük észre. De mikor az ellentél reánk támadott, mikor arcuzal csapott bennünket, a mikor minden vallásfelekezetenek meghagyta a maga jogait, sértetlenül hagyta őket a saját törvényeik oltalma alatt és csupán nekünk katolikusoknak kellett sérelemlről panaszkodnunk: akkor ez a nagy törzs megmozdult. A támadás éltető, tápláló meleg napsugár lett, a mely rügyeket és bimbókat fakaszt s most a nemzet törzse virágos lombos fává lett. Vannak társadalmi köreink, a hol nem kell lepelt boritanunk magunkra azért, mert katolikusok vagyunk, a hol az illemszabályok nem zárják ki, hogy valaki vallás meggyőződéséről is beszélhessen.

Székesfehérvár öt katolikus köre sokat, nagyon sokat tett már, hogy bennünk az összetartozandóság érzetét nevelje. Nem mások rontására, hanem a magunk védelmére, a mindinkább szükséges katolikus öntudat fejlesztésére.

Most lévén az évi közgyűlések, közzöljük első sorban a vizivárosi kath. kör vasárnap lefolyt gyűlését, első sorban Mayer Károly apátkanonok nagy hatást keltő elnöki megnyitóját, a ki körülbelül ezeket mondotta:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!
 T. Közgyűlés!

A vizivárosi kath. kör újv és Jézus nevénapja közötti időközben szokta megtartani évi közgyűlését és úgy én is igen méltán üdvözlöm önöket ezen közgyűlésünk alkalmából Jézus sz. nevében és ezen áldott név áldását és kegyelmét kívánom szivem mélyéből önöknek újv üdvözetem gyanánt, valamint ezen szent névnek áldásába és kegyelmébe ajánlom a vizivárosi kath. kört és ennek, ezen évvel megkezdődő új századbeli működését is!

Egy ily nagy határkőnél, mely századok enyészetét és századok születését juttatja eszünkbe, akaratlanul is megáll az emberi lélek, hogy egy nagy, mély pillantást tegyen visszafelé a multba, és egy mély sóvár pillantást vessen a jövőbe; s ha akár a multba visszatekintve, ebben örömet nem lelhet, akár a jövő, annak ködös, homályos felhőiből jóslgatva, reménysugárt fel nem fedezhet: mily nagy megnyugtató reá ilyenkor, ha felpillantva magára a határköre, azon remegő, nagy vonásokkal bár, egy jelmondást lát felírva, mely pótolja neki a mult örömtelen voltát, s a jövő

kétes esélyeivel szemben szivét megnyugtattja! Igen, szent hitünk legfőbb öre, anyaszentegyházunk 263-dik Isteni írta fel majdnem egy század sulya alatt remegő kezével a századok határkövére e jelmondatot: *Fiain! Jézus sz. nevében!*

Nekünk, tisztelt kath. kör! kik a sz. hitünk iránti egységet s sz. egyházunk iránt való hűségét irtuk egyesületünk zászlajára, nagy vigasztalásunkra, nagy megnyugtatóra szolgál ama jelmondat, mely e két század határának jelzőkővén írva van: *Jézus sz. nevében!* De szükségünk is van arra, hogy a jövő században folyton szemünk előtt lengjen e század határkövére felírt jelmondat, mert ha a mult század már nagy megpróbáltatásokat hozott Jézus egyházának, minden jel arra mutat, hogy a jövő század még nagyobb bajt, még sulyosabb megpróbáltatást, még rettenetesebb szenvedéseket rejt méhében. Minden jel erre mutat: az általános corruptio, a vallásos meggyőződés gyengülése, a politikai, társadalmi, nemzeti kérdések legkülönbözőbb irányu megoldásának előtérbe toakodása, a tudomány, művészet, irodalom munkásainak magával a tudomány és művészet természetével ellenkező tendentiosus irányu; mindezek jelek arra, hogy a jövő század nagy megpróbáltatásokat, nagy küzdelmeket rejt méhében.

E jelek csak megerősítenek bennünket, hogy hitelt adjunk azon jóvendöléseknek is, melyek a legközelebbi jövőről nem sok jót jósolnak. Malachias armachi érsek állítólagos jóvendölésein alapulnak azon jelmondatok, melyek az egyes pápák életére s koruk történetére vonatkoznak. E jóvendölés kapcsán mondják XIII. Leo pápáról „égi viláosság“, valamint utódjáról „égi tűz“, ennek utódjáról pedig „hiveitől megfosztott vallás“. Ki tudná megmondani előre, mit jelentenek e jelszavak. A fiatalok közöttünk megérik ezt az ídőt s megfogják ismerni ennek jelentőségét is. Azonban akármit hozzon is a jövő, akár mily nagy megkísértéseket kell is majd kiállaniok, akár mily nagy megpróbáltatások jöjjenek is, még ha az igazak közül is sokat megaintorodni látnak, emlékezzenek meg akkor e jelmondatokról s ne feledkezzenek meg Jézus sz. nevével, mely sz. névvel e századot megkezdttük.

E szent nére tekintve erősítsek mag magunkat a hitben, és az egyház iránti hűségükben; ne feledkezzenek majd akkor el arról a nagy igazságról, hogy egyház nélkül, hogy az anyaszentegyház iránt való hű és rendületlen ragaszkodás nélkül még a hit sem egyéb, mint egyik eszköze a szakadásnak és egyenlenségnek.

De hagyjunk a századot, ne fűrkésszük mélyebben titkait, hisz az emberi értelem gyenge is erre; másrészt ugyanazon szomorú jóslatok kedvezőbb jeleneteket is mutatnak a kísértések elmulta után; sőt ezen jóslatok

nélkül is, egyről biztosak lehetünk, és ezt Jézus ígérte meg: „hogy a pokol kapui sem fognak erőt venni az Ő egyházán, melyet Péterre, a kösziklára épített.“

A mai közgyűléstől fogja számítani a vizivárosi kath. kör új százados egyleti évét is. Szivem mélyéből kívánom: hogy Jézus sz. nevének áldása és kegyelme legyen a kör működésén, erősítse buzgó tisztviselőit és minden egyes tagját. Nagy szükségünk van e sz. név áldására a jövő egyleti évünkben, annál nagyobb szükségünk van arra, minél nagyobb volt a csapás, mely a kath. kört a lefolyt évben érte jellemzilárd, buzgó és nagy fűpásztorának elvesztése a tal. Korunkban főképp nagy Isten áldásának tartják azt, s az őszinte kath. szivnek is nagy vigasztalására van az. ha fűpásztorában hitének egyházának sziklazilárd oszlopát látja. Ilyen volt a boldogult s azért adjunk hálát a jó Istennek: hogy ő a miénk volt.

Hogy mit hoz a jövő év egyleti életünk számára, az az Isten kezében van: akár megvigasztal bennünket, akár pedig meglátogat, s próbára teszi hűségünket, mindenképpen áldani fogjuk az ő sz. gondviselését. De minden körülmények közt, minden esélyekkel szemben hiven hitünkhez, egyházunkhoz, hiven fogunk egyleti ügyünk felvirágoztatására tovább működni és ebben a körünkben a kath. öntudat ápolását fejleszteni, mert mi meg vagyunk győződve, hogy minden nehézség, minden bármilyen néven nevezhető véleménykülömbőség, bármily című politikai nézeteltérések között is ebben bírjuk az őszeküető erős kapcsolatot. Hitünkben és egyházunk iránti hűségünkben; és megvagyunk győződve arról, hogy addig, míg egy szikrája megmarad e hűségnek, habár sokszor olybá tartanók is e szikrát, mint a hamu alatt lappangó csekélységet, elegendő arra, hogy bizalmunkban el ne csüggedjünk, mert a vész és zivatar szele új lelkesedésre fogja éleszteni e szikrát s újra előttünk fog állni ez a nagy, magasztos, mindenek felett diadalmaszkodó erő, mely hitünk és egyházunk iránti hűségünkben rejlik. Bizzunk az Istenben! A történelem bizonyosság arra, hogy a megtévedt emberiség — az eredeti bűn következménye ez — bajában meg-megújuló kételyeiben, nyomorúságainak zürzavarában mindig kuruzslók segélyét szokta igénybe venni, de a véginségben még is feltalálja az igazi orvost. Az ember és az emberrel az emberi társadalom, minél nagyobbban gondolja magát szellemi hatalmának öntudatában, annál mélyebb megaláztatás vár reá, ha erejében túlbuzakodik, s annál nagyobb bünbánattal fog végszükségében az Isteni szeretet atyai karjaiba vonulni! Azért ismétlem a század jelszavát: *Jézus sz. nevében és evvel akarom megnyitni a közgyűlést.*

A nagy hatást keltő lelkes éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után *Kéri Ferencz* a

Mai lapunk 4 oldal.

kör jegyzője a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét majd pedig a lefolyt évről való jegyzői jelentését olvasta fel. A jegyzői jelentésben kiterjeszkedett az *erkölcstelen irányu s szellemű könyvek és újságokra*, azoknak romboló hatását élénk színekkel festette s egyúttal megozafolta az ellenfelek azon nyanusító ráfogását, mintha az egyház szolgálja, a nép vezetői, ezen óvatosságra intő működésükkel, a népet a sötét tudatlanságban akarnák tartani s a művelődésben megakadályozni. Módot nyújtott, miként lehet a jóirányu könyvek és újságok terjesztését előmozdítani s a közgyűlésnek különösen figyelmébe ajánlotta a b. e. püspök utolsó óhaját, hogy csak kath. irányu könyveket s újságokat olvassunk s pártoljunk.

Nagyon találó szavakkal jellemezte a kör megbalt védnökét Dr. Steiner Filöp püspököt s mintaképül állította fel minden időre annak a hitélet fellendítése s az egyesületi élet felvirágoztatása körül kifejtett munkálkodását.

Megemlékezett *Streit Ferencz szentszéki jegyző*, a kör alelnökének t. pápai káplánna történt kitüntetéséről. Felemlítette, hogy az egyesületi ügyek elintézésére 4 választmányi gyűlés tartatott.

Felolvasási estély volt 10 alkalommal; felolvas-tak pedig: *Jelenek Antal, Szalay József, Geiszt József (2), Tomann Antal, Kéri Ferencz, 2) Rilke Ferencz, Streit Ferencz és Mészáros Jyula.*

A felolvasó estélyek keretében nem feledkeztek meg a költőkirály Vörö-marty Mihály 100 éves évfordulójáról sem s kitünős fénynyel s esemény számba menő ünnepély keretében ülték meg a kereszténység XIX. a magyar kereszténység s apostoli királyság IX. százados jubileumát decz. 30-án, midőn *Streit Ferencz* alelnök magas szárnyalásu szép emlékbeszédet, *Kéri Ferencz* káplán, jegyző pedig tanulságos s szemléltető felolvasást tartott a kereszténység 9 százados múltjából. Az ünnepély fényének emlékéhez járult még *Flaskár József* világi elnök talpraesett rögtönzött záróbeszédével s *Pilly Lajos, Steger Ferencz, Raab Kálmán* vallásos s hazafias szavalaikkal.

Az orsz. kath. meggyűlésen a kört *Stolzenberger Ferencz* képviselte.

A könyvtár javára tartott táncvigalom tiszta jövedelméből 20 frt. könyvek vásárlására fordítottat.

A könyvtár áll 224 szerző műveből. A kör tagjainak a száma 165.

Raab József pénztárnok jelentése szerint évi bevétel 416 frt. 15 kr. kiadás 262 frt. 04 kr. pénztármaradék 154 frt. 11 kr. A pénztárnoknak a felmentvény megadatott.

Az új tisztikar egyhangu felkiáltással a következőkép alakult meg: Mayer Károly apátkanonok egyházi, *Flaskár József* világi elnök; *Streit Ferencz* egyházi, *Pénzes Imre* világi alelnök, *Kéri Ferencz* jegyző, *Raab József* pénztárnok. *Knittelhoffer Ferencz* és *Fekete József* könyvtárnokok, *Stolzenberger Ferencz* háznagy; Választmányi tagok lettek: *Bodó István*, *id. Fekete József*, *Jungbluth József*, *Knittelhoffer György*, *Lerf Ignác*, *Lézer Ferencz*, *Ráner István*, *Stolzenberger Ferencz*, *Szigi János*, *Várentovics Mihály*. Póttagok: *Aschenbrenner Ferencz* és *Kő Mihály*. Kedves és hasznos meglepetésül szolgált, midőn Mayer Károly apátkanonok elnök a kör céljaira 200 koronát átadott a pénztárnoknak.

Flaskár József világi elnök rögtön felállt és rámutatott a kör vergődésére mindaddig, míg áldozatkész kanonok elnök ur ki nem segítette a kört s annak fennállását jószívűsége folytán nem biztosította. Egyúttal utalt a kanonok elnök ur megnyitó beszédére, tapasztalata alapján beszélhet már a multról, szemléli a jelent s következtetést vonhat a jövőre, a multról állíthatja, hogy akkor kevesebb volt az emberek ismerete, de volt lelkiismerete, a jelenben felmíveltek féltudósok az emberek s nincs lelkiismeretük, kérte tehát a jelenlevő fiatalosgot, hogy karolják fel teljes erejükből a kath. kör intézményét s adjanak hálát s mondjanak köszönetet a kanonok elnök urnak, ki bőkezű adományával módot nyújt nekik a helyes irányu való művelődésre.

Majd *Pénzes Imre* a közgyűlés, *Lanyváhr*

András a tagtársak a *Pilly Lajos* az ifjuság nevében köszönték meg Mayer Károly apátkanonok elnök urnak ajándékát s biztosították hűségös ragaszkodásukról.

ÜJ DONSA GOK.

— **Meszleny Lajos** országgy. képviselő levelet intézett lapunk szerkesztőjéhez, a melyben hivatkozva a Fejérmegyei Napló mult vasárnap vezércikkjére kinyilvánítja, hogy soha sem egyesek, sem tömegek előtt nem nyilatkozott: a papi vagyonról választást illetőleg. Készséggel közöljük a képviselő ur e nyilatkozatát és elismerjük, hogy tudósítónk tévedett, midőn a képviselő ur kálvinista vallásu választóinak katolikus gyűlöli hangulatai és jelszavai közül a papi vagyonra vonatkozókat a képviselő ur hatásának tudja be. Tény azonban az, hogy a csákvári kerület katolikus és kálvinista vallásu választói mindjög egyetértésben állottak egymással. Katolikus pap bárran megfordulhatott közöttük és parolázhatott velük, senki egy szóval sem bántotta őket. Midőn azonban az egyik katolikus községben a képviselő ur programbeszédé közben és után a hallgatók a néppártot éltették, egy éjjel megváltozott a hangulat. A község község választóit csunyán megtámadták. Azóta kezdődött a jelszó: „Osztljuk ám a papok vagyonát.” Tény, hogy annak a kálvinista községnek a lakosai maguk is elismerték, hogy a képviselő ur készítette a néppárt ellen a hangulatot.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Valóban szégyenletes dolog, hogy városunk képviselő testülete a saját elhatározása folytán tegnapra kitűzött rendkívüli közgyűlésen oly csekély számban jelent meg, hogy épen az a sürgős elintézését igénylő tárgy, a mely miatt a közgyűlés egybehivatott, nem volt tárgyalható. Száz bizottsági tag közül csak negyven jött össze a közgyűlési teremben, ezek közül is tizenöt hivatalnok volt Végre-valahára nem ártana, ha a közügyek iránti érzéketlenség megszűnnék, mert biz az oly testület, mely a jogaival élni nem tud vagy nem akar, a nép bizalmával adandó alkalmakkor alig találkozik. Nagyon üdvös volna, ha a választó polgárok figyelemmel kísérenék a választott biz. tagok működését s a legközelebbi választás alkalmával olyanokra ruháznák ezt a kitüntető jogot, a kik azt fel is tudják a nép javára használni. A közgyűlést *Fiáth Pál* báró főispán jóval 10 óra után nyitotta meg. *Tóth István* főjegyző felolvasta az igazoló választmány előterjesztését a palotavárosban mult hó 16-án megejtett pótválasztás tárgyában Mivel a választás a törvényes formák között szabályszerűen ejtetett meg s ellene a 15 napi határidő alatt felszólalás be nem adatott, *Horváth Mihály* és *Kostyelik Ferencz* megválasztását a közgyűlés tudomásul vette. — A Penser-féle ingatlanok megvétele tárgyában a közgyűlés a biz. tagok csekély száma miatt nem határozhatott s így annak tárgyalása a legközelebbi rendes közgyűlésre tüzetik ki.

— **Előleptetés.** Dr. Révy Ferencz, a megyei közkórház igazgató főorvosa a déli vasúttársaság eddig viselt I-ső pályaeorvosi állásáról lemondott s helyébe dr. Vizteleki Frigyes járásorvos, II-ik pályaeorvos neveztetett ki, ez utóbbinak helyére pedig dr. Herz Oszkár került.

— **Számonekőri szak.** A megyei számonekőri bizottság *Fiáth Pál* főispán elnöklete mellett ma délelőtt ülést tartott, megvizsgálta az egyes hivatalok ügykezelését, tevékenységét s mindent a legnagyobb rendben talált.

— **A tüzoltó-egylet közgyűlése.** A helybeli önkéntes tüzoltó-egylet f. hó 13-án d. n. 2 óra-kor tartotta rendes évi tisztújító közgyűlését *Fiáth Pál* báró főispán elnöklete mellett az örtanya, üléstermében. Az elnök röviden üdvözölte a keves. számban megjelent tagokat s rámutatott arra a nagy célra, melyet immár elért a testület, t. i., hogy most már nemcsak egyesek, hanem hatóságok is támogatják erkölcsileg s anyagilag az egyletet. Az elnöki meguyitó beszéd után *Kovács Gyula* segédtsizt tett jelentést a működő csapat mult évi működéséről. E szerint a tüzoltó testület kivonult 11-szer tüzoltási, 124-szer mentési szolgálatban; a parancsnokság 33 ülést tartott. Ez után *Verger Tamás* egyleti titkár részletes jelentésében az egylet beléletét világítja meg s itt a jelentés nyomán sajnálattal kellett tudomásul vennünk, hogy némely választmányi tag egyetlen egyszer sem jelent meg a választmányi üléseken. E jelentés kapcsán megemlítettük, hogy az egylet pénztári maradványa mult év végén 131 kor. 07 fillér. A jelentések tudomásul vétele után *Fiáth Pál* főispán elismerő szavak kíséretében kiosztotta azokat a szolgálati érmeiket, a melyekkel a parancsnokság előterjesztése folytán az országos tüzoltó szövetség *Csulek József*, *Potz Vilmos*, *Hasler József*, *Juhacsék Pál* tüzoltókat 5 évi buzgó szolgálatukért kitüntette. Az érme kiosztása után a közgyűlés a *Manz*, *Madaras Lipót* és *Töltényi Antal*-féle alapítványokból egyhangu felkiáltással a következő jutalmazásokat szavazta meg. 10 korona jutalmat kaptak: *Aschenbrenner Ferencz*, *Csulek József*, *Devecseri Gyula*, *Járosi Ferencz*, *Kronus József*, *Nott György*, *Nikolsburger Sándor*, *Sorecz József*; 6 koronát: *Bárány József*, *Gulrich István*, *Kovács János*, *Muzslai Ferencz*, *Scheffer József*, *Lendler Béla*, *Váger Károly*; 4 koronát: *Devecseri Lajos*, *Gebauer János*, *Izso János*, *Lauffer Lajos*, *Német Béla*, *Potz Vilmos*, *Szerencse József*, *Hesz József*, *Varga László*, *Kotrecz Pál*, *Szalay Mihály*, *Katona Sándor*, *Zemancsek Mihály*, *Juhacsék Pál*, *Király József*, *Nagy Sándor*, *Horovitz Károly*, *Eiser György*, *Gliök Mór*, *Kiss Ferencz*.

A jutalmak kiosztása után *Fiáth Pál* báró elnök ugy a maga, mint tisztársai nevében lemond az eddig viselt állásról s kéri a közgyűlést, hogy a lejövő tisztikarnak a felmentvényt adja meg, majd miután a felmentvény megadatott, dr. *Károlyfy Nándor* foglalta el az elnöki széket s a tisztikar a következőleg választatott meg: elnök: *Fiáth Pál* báró főispán, alelnök: *Schlamadinger Alajos*, titkár: *Verger Tamás*, pénztáros: *Weiss János*, ügyész: dr. *Borchert Jenő*, építész: *Pénzes Imre*, orvosok: dr. *Bierbauer Viktor* és dr. *Palánszky Miklós*, háznagy: *Flaskár József*, főparancsnok: *Reé István*, alparancsnok: *Simon Sándor*, osztályparancsnokok: *Schöreecz József*, *Nikolsburger Sándor*, szakaszparancsnokok: *Kollmann János*, *Devecseri Lajos* és *Járosi Ferencz*, szgdétsizt: *Kovács Gyula*, szertárnok: *Schmiedl István*. Miután a közgyűlés a tisztikart egyhangu felkiáltással megválasztotta, dr. *Károlyfy Nándor* indítványára *Kempelen Imre* védnököt ez alkalommal jegyzőkönyvi kivonaton üdvözölni rendelte. Megválasztotta még a közgyűlés a 24 választmányi tagot is, a kik közül hárman felkérlik a főispánt, mint újból megválasztott elnököt a közgyűlés további vezetésére. *Fiáth Pál* báró üdvözli az újlag megválasztott tisztikart s miután dr. *Schlamadinger Jenő* ügyvéd a közgyűlés köszönetét tolmácsolja a főispánnak a multban kifejtett érdemeiért, a főispán nagy

elismeréssel tesz említést az egész tisztikar, de főleg Verger Tamás és Weisz János ügybuzgalmáról. Ugyanez alkalommal az elnöklő főispán *Rauscher* Bélát tb. elnöknek, *Havranek* József polgármestert pedig tb. főparancsnoknak, *Reé* István főparancsnok pedig *Güdl* Károlyt szintén tb. főparancsnoknak kinevezte. Egyéb tárgy hiányában a közgyűlés d. u. 4 óraker véget ért. A közgyűlést este 8 óraker a Schlógl-féle sörparancsnok társasvácsora követte, a hol főleg a működő csapat tagjai tisztjeik társaságában igen kedélyesen töltötték az estét.

— **Hirtelen halál.** Résztvétel vettük hírül, hogy *Klain* József hadbiztos (örnagyi rangban) ma reggel rosszul lett s Ligetsor 5. szám alatti lakásán meghalt. A rögtön megjelent orvosok már csak a beállott halált konstatálták. A javakorbéli férfi hirtelen elhunytá egy katonai, mint polgári körökben általános részvétet keltett, mert hisz társas életünknek — bár csak a közelmúltban helyezték városunkba — általános kedvelt tagja volt. A család ez alkalommal a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Klain* Józsefnek szül. Schaller Matild a saját, valamint gyermekei Aurél és Edvin, illetőleg *Klain* Odón fivére, ugyszintén az összes rokonság nevében a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelenti szeretett és felejtethetetlen jó férjének, a gondos édes apának, szerető fivérnek és rokonnak *Klain* József m. kir. honvéd hadbiztosnak, a székesfejérvári V. honvédkerületi hadbiztoság főnökének folyó évi január hó 15-én reggeli 6 óraker rövid szenvedés, életének 44-ik és boldog házasságának 11-ik évében Székesfejérvárott történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága tetemei Székesfejérvárott a Ligetsor 5. szám alatti gyászházban folyó évi január hó 17-én d. e. 10 óraker fognak beszenteltetni és a szent-endrei rom, kath. sírkertben f. évi január hó 18-án d. u. 3 óraker örök nyugalomra helyeztetni. Székesfejérvár, 1901. évi január hó 15-én Aldás és béke lengjen drága porai felett!

— **Az izr. nő- és krajezár-egyelt báija.** Ha a bevétel nagysága a bál jósikéret igazolja, ugy azt kell mondanunk, hogy a krajezár-egyelt báija, mely f. hó 12-én a Magyar Király szálloda termeiben volt, igen jól sikerült. A különben tágas teremk zsufoltság megtelek s a táncz nagy része egy helyben tipegő csárdásra szorított. A nagyobb helyet igénylő figurális tánczszámokat a lehetőségig kurtítani kellett. A bál tehát elvesztette fő jellemvonását s így értéke is csökkent. **Igy** gondolkoztak főleg a babafejű leánykák, a kiket a tánczot megelőző hangverseny is kevésé látszott érdekelni s öszintén megvallva a költséges hangversenyt ez alkalommal mi sem tartjuk helyén való dolognak. Vannak helyben hűlgyeink és uraink, a kik a jótékony célra való tekintettel szivesen közreműködtek volna egy hangverseny megtartásán s ez mig egyrészt nagy költségtől mentette volna meg a rendezőseget, addig a helyi érdeklődést is növelte volna. Nem akarjuk ez által a szereplő művészek tudását kicsinyelni, sőt elismerésünket kell kifejezni *Pataj* kisasszony szép zongorajátéka, valamint *F. Penny* Irén éneke felett, a mi fokozott mértékben megilleti *Soprony* hegedűjátékát. Már éjjel felé közelgett az idő, midőn tánczra perdlühetett a fiatalág, a tánczot azonban, mint fentebb említettük, a terem tulzsfaltsága miatt élvezni nem lehetett. A jelenvolt hűlgyek közül az alábbi névsort sikerült összeállítani:

Asszonyok: *Deutsch* Ignáczné, özv. *Klein* Józsefné, *Breier* Adolfné, özv. *Steininger* Sándorné, *Staubler* Albertné, *Wiener* Ignáczné, özv. *Ungarné*, *Seeman* Józsefné, *Löwinger* Mórinczné, *Pollák* Jánosné, *Melczner* Sománé, *Deutsch*

Hermanné, *Piski* Lászlóné, *Vértes* Józsefné, *Steiner* Jákóné, *Wertheim* Arminné, *Silberberg* Károlyné, *Say* Rudolfné, *Kaltneckert* Mártonné, *Faludi* Miksáné, *Káldor* Gyuláné, *Klein* Józsefné, *Friedmann* Mártonné, özv. *Haán* Jakabné, özv. *Práger* Ignáczné, *Rechnitzer* Sománé, *Bernstein* Sománé, *Steiner* Béláné, *Téri* Józsefné, dr. *Herz* Oszkárné, *Schubert* Emilné, dr. *Krausz* Zsigmondné, *Rostagni* Flögl Karolin, *Weiner* Jakabné, özv. *Preisachné*, *Krausz* Ignáczné, *Grünfeld* Jakabné, özv. *Hirschlerné*, *Wiener* Gyuláné, *Tóth* Edéné, *Eisenbarth* Gusztávné, *Karl* Józsefné, *Löwinger* Gyuláné, *Friedmann* Bernátné, *Deutsch* Béláné, özv. *Paulovits* Ferenczné, *Weisz* Károlyné, *Komáromi* Farkasné, *Vértessy* Józsefné, *Deutsch* Antalné, *Lusztig* Gyuláné, *Galambos* Arturné, *Freund* Vilmosné, *László* Jenőné, *Karl* Istvánné, dr. *Eisenbart* Károlyné, *Schön* Simonné, *Göndör* Sándorné, *Bernstein* Gyuláné, *Pollák* Gusztávné, *Podor* Mórné, *Róth* Sándorné, dr. *Huszár* Adolfné, *Wellner* Gyuláné (Veszprém), *Lusztig* Manóné, *Armuth* Lajosné, *Kreizler* Zsigmondné, *Meszlényi* Lajosné, *Kiss* Ignáczné, dr. *Löwy* Károlyné, *Bereczky* Miksáné, *Molnár* Béláné, *Pick* Ignáczné, *Sonnenfeldné*, *Herman* Edéné, *Diebala* Györgyné, *Korniss* Boldizsárné, *Havranek* Jánosné, *Kenessey* Gyuláné, *Polláczek* Albinné, *Löwinger* Mórné, dr. *Palánszky* Miklósné, *Krausz* Manóné, *Wertheim* Arminné, dr. *Varjas* Mórné (Enying), *Fiáth* Györgyné, *Fittler* Béláné, *Weisz* Henrichné, *Klein* Ignáczné, *Bergmann* Miksáné, *Emmert* Henrichné, *Wertheim* Samuné, *Wellner* Gyuláné, *Levicsek* Jánosné, *Fuchs* Benőné.

Leányok: *Paulovits* Riczike, *Kaltneckert* Irma, *Krasznopolszky* Ida, *Tóth* Diané, *Diebala* Erzsike, *Reinitz* Katinka, *Wiener* Margit, *Seeman* Margit, *Leéb* nővérek, *Piski* Ilona, *Bottin* Mária, *Wertheim* Juliska, *Say* Tekla, *Rechnitzer* nővérek, *Varga* Rózsika, *Weiner* Ferike, *Preisach* Hermína, *Löwy* Irma-ka, *Komáromi* Nelli, *Löwinger* Margit, *Macskásy* Róza, *Komáromi* Kamilla, *Pollák* Margit, *Lusztig* Ilona, *Armuth* Málna, *Gellér* Piroksa (Budapest), *Grünfeld* Paulina, *Deutsch* Margit, *Löwinger* Berta, *Lusztig* Melanie, *Kreizler* Annus, *Berger* Ilonka (Veszprém), *Pick* Margit, *Sonnenfeld* Irma, *Löwinger* Janka, *Kenessey* Vilma, *Molnár* Málcsika, *Havranek* Ilonka, *Kenessey* Amália, *Polláczek* Anna, *Stauber* Margit, *Bergmann* Irma, *Emmert* Juliska, *Wertheim* Irén, *Levicsek* Juliska, *Fuchs* Erzsike.

— **Vadállat az emberben.** *Kocsis* József sár-utca 36. sz. alatti lakost hozzátartozói, ismerősei, de meg a rendőrség is összeférhetlen természetű, házsártos embernek ismerte, a ki durvasága miatt nem egyszer fordult meg a kapitányságnál. Első felesége elhalálása után évekkel ezelőtt házasságra lépett *Zagler* Jánosnéval, a házassélet zavartalan boldogságát azonban *Kocsis* veszekedő természeté miatt alig élvezhették, mert már hóapok óta elválva éltek s csak a napokban kerültek ismét össze. Közös szobában laktak a *Simon* családdal, a kik szintén *Kocsis* durvasága mellett tanuskodnak. Tegnap dél felé *Kocsis* hazament s a lakáson találta szomszédját *Gabrovits* Istvánnét s mivel ezt a multban halmi pletykasággal vádoita, most ellene tört s meg is verte volna a gyenge asszonyt, ha *János* nevű 27 éves fia apja elé nem áll, hogy megóvja az egyébként védtelen nőt atyja ültegeitől. Az apa ekkor saját fia ellen támadt s heves dulakodásra került a sor, melynek folyamán mindketten az udvarra kerültek. *Gabrovits* az alatt hazamenekült, *Kocsis* *János* is az utcára szabadult, remélvén, hogy távolléte alatt atyja dühe csillapodni fog. Az apa azonban vadállatias dühében rettenetes tette határozta el magát, kezébe vette a kuthoz támasztott vizmerő horgot s a kapu mögött lesbe állt saját fia ellen, a ki a láрма csillapodtával azt hitte, hogy atyja lakásába tért. Kinyitotta óvatosan

az utcaajtót s bedugta fejét, hogy széttekintsen az udvarban. E perczen egy hatalmas ütessel, mely fején érte *Kocsis* *János*ot, a földre terítetté apa a fiát, a kinek a fej-sebét dr. *Molnár* József ker. orvos köztözte be. Nemsokára a mentőkoci egy eszméletlen beteget szállított a megyei kózkórházba, a ki szó nélkül vívdólik a halállal s ma vagy holnap, de beáll a biztos halál, mely réme lészen az apának éveken át, a ki vad dühében saját fiának lett gyilkosa. *Tömör* József vizsgálatbíró helyszíni szemlélet tartott, majd megkísérelte a fiu kihallgatását, de eredménytelenül. *Kocsis* Józsefet ma kísérte át a rendőrség az ügyészégtörtönébe.

— **A meggyalázott tiszt kardbajt.** Lapunk legutóbbi számában részletesen foglalkoztunk azzal a gyalázatos cselekménnyel, a melynek hőse *Dióssy* Győző főhadnagy volt. Ez ügyben a nyomozás lázas buzgalommal folyik tovább s eddig a nyomozás eredményeként csakis a láda megtalálását jelezhetjük. A ládát ugyanis a csendőrség (Szehiben Nyitra m.) a tettes szüleinek házában a padláson találta meg minden tartalom nélkül. A csendőrség a ládát városunkba megküldötte, s innen Budapestre, a hadbírószághoz került. A hadbírószághoz kirtznak tartja, hogy a tettes más és nem *Dióssy* főhadnagy lenne, noha a főhadnagy, mint hírlök, eddig konokul tagadja tettét. Utóbbi időben a büntös védelmére iparkodtak felhozni oly körülményeket, a melyek büntöségét enyhítenék. Így felhozák hogy hipnotizálva volt vagy eszénel sem lehetett, mikor e tettet elkövette. Hát így szokott ez lenni az urt főnököknél! Ez alkalommal megemlítjük, hogy *Dióssy* nem volt az országos kaszinó tagja.

— **Jutalomjáték.** Szombaton azaz f. hó 19-én érdekes estéje lesz a szubháznak. Nemcsak azért, mert *Dóczy* Lajos vigjátéka, a „A csók“ kerül színe, hanem és legfőként azért, mert ez estén tartja *Fóti* *Frida*, a társulat kedvelt naivája jutalomjátékát. A szubházi közönség jól tudja, hogy *Fóti* *Frida* nemcsak sokoldalú tagja a társulatnak, ki szükség esetén a legnehezebb operette-szubbrette szerepet is kellő graciozitással és sikerrel tudna megoldani, hanem kedves egyénisége mellett kiváló művésznő is és nemcsak a mi szegényes társulatunknál, hanem általán véve a vidéken is elsőrangu számba megy. Hogy hány kellemes estét szerzett a közönségnek kitünő játékával, nem szükséges említenünk; sajnos azonban, igazi művészetében, mely az emberi lelket megvilágítani van hivatva, a rosszműsor miatt ritkán jutván tohészégekkel ki-fejezését igénylő szerephez, eddigelé csak kevésszer gyönyörködhetünk, annál érdekesebb lesz tehát a szombati előadás, mikor is be fogja bizonyítani, hogy nem érdemtelenül bírja a közönség szeretetét s nemcsak kedves alak, hanem művésznő is. Addig is felhívjuk a közönség figyelmét az érdekes előadásra.

— **Aggintezeti ülés.** A városi aggintezeti bizottság tegnap délelőtt *K. Horváth* István elnöke mellett tartott ülésén két aggot felvették az aggintezetbe, ötnök pedig megadták az intezeti élelmezést. Ez ülésből kifolyólag a bizottság köszönetet mond a jótékony nögyeletnek az Erzsébet-népkonyha felállításáért.

— **A városház kibóvítése.** A városi építészeti szakosztály *Reé* István főkapitány elnöke mellett ülést tartott, mely ülésnek fő tárgya a városház kibóvítésére vonatkozó két terv megvitatása volt. Az egyik tervet *Winkler* Vilmos főmérnök készítette s e szerint a városház udvarán volna egy külön álló épület emelendő. A szakosztály azonban e terv mellőzésével *Say* Ferenc építész tervét mellett foglalt állást, mely szerint az épület balszárnyának folytatóság kiépítésével a most már rég vajudó kérdés megoldást nyerne. A szakosztály véleményes jelentésében kéri a tanácsot, hogy *Say* Ferenc építész a terv részletes kidol-

gozásával s a költségeloirányzat elkészítésével bizza meg s lehetőleg már a jövő havi közgyűlésen tárgyalassa ez ügyet. Így legalább végre-vahára a rkapitányság is tisztességesebb helyiséget kap.

— **A keresk. ifjak önképzőköré** jövő hó 9-én nagyszabású estélyt rendez, mely az előjelek után ítélve, a farsang legfényesebb mulatságának ígérkezik. A rendezőség mindent megtesz ezen estély érdekében s felolvasás tartására Szávay Gyulát, a „Győri Hírlap” főszerkesztőjét kérte fel, ki ezt el is fogadta. Most folynak a tárgyalások egyike budapesti nagy művésznővel és a Nemzeti színház egyik művészeivel, kik már levélben megígérték részvételüket. A meghívók a jövő hét elején kiadottak szét.

— **A szegény Józsi és a szegény Fülöp.** A minap több fővárosi lap nyomán mi is közöltük, hogy Savanyu Jósikát, a híres dunántúli betyárt szabadlábba eresztették s a veszprémi megyei Felső-Zsáklyon telepedett volna meg. Ez a hír nem felel meg a valóságnak. Az illvai fegyintézet református lelkésze e tárgyban ugyanis a következő sorokat írja:

Szegény Jósika nincs szabadlábban, sőt türelmelem és lelkiismeretesen varrogatja a katonáknak az illvai téglyház szabóműhelyében és hogy ő soha asztalos mesteriséget nem is tanult, mert ő fogsága alatt mindig a szabó-gyárban volt alkalmazva. De meg szegény Józsinak esze ágában sincs Középszékön megtelepedni. En többször beszéltek vele, — bár nem az én hívem — de azon a réven, hogy én is dántulni vagyok, megkérdeztem a minap:

— Ha feltételel kap, hova fog menni Józsi?

— Szentgálon, tisztelendő uram, a testvéremhez; ott buzom meg magamat öreg napjaimra: beszéltes munkával. Héj, uram, nem voltam ám én olyan rossz ember, mint ahogy gondolják. Azt a sok apró-cseprő rablást a Dunántulban csak éppen az én nevemre kenték.

Annyi áll, hogy Józsi egyike a fegyház leggyengésebb és legjobb magaviseletű fejeinek s példás magaviseletéért fel is van terjesztve a közvetítő intézetbe való elszállításra; de ha ezt megkapja is, ott is még 15 hónapot kell eltölteni s csak aztán kap feltételes szabadságot. De bármikor szabaduljon is meg, nem kell a szegény Józsi tőpörödött alakjától többé félni; az itt eltöltött 14 év megtanította őt arra, hogy a becsület útján megmaradjon. Nem rettegett alak ő többé.

Ugyancsak a napilapok Hoszterről is ily légből kapott szabadsági híreket közöltek, pedig szegény Fülöpnek még csak reménye sem lehet a szabadságra, mivel visszaeső büntetés. Ő is tisztelteti általam a várpalotaiakat; ne féljenek tőle többé, mert ő, ha valaha kiszabadulna is, Várpalotát messziről el fogja kerülni; azt is bánta, hogy egyszer ott volt; de azért a Goldékat is tisztelteti!

Dömény Zoltán,
kir. orsz. fegyint. ev. ref. lelkész.

— **Apró halak védelme** című hírünkre a Balatoni halászati részvény-társaság síófoki igazgatósága a következő helyreigazító nyilatkozatot közli: A múlt évben a Balatonba általunk be lett bocsájtva 20 millió süllő-ikra, hogy a süllő és fogas szaporodjék, továbbá egy millió ponty-ivadék, melyeket nagy pénzért szerztünk be, mert az ivadékok már szép nagyok voltak, mely körülményre főszult fekteünk annál is inkább, mert a ragadozó halak a kis egyedeket elpusztítanak.

— **Gazdtalan eb.** Nagy István hegykerülő a napokban egy jól táplált, fekete vizsiát talált a szőlők között egy nyultörben. Az ebet igazolt tulajdonosa a rendőrség útján átveheti.

— **A „Szókefőhérvári és megyei kiskereskedők társulata”** kerthelyiségét (Bástya-utca, Göztürdő épület), melyet a kereskedő ifjak egyesülete is használ, vendéglősnek bérbeadja. — **Tudakozódní lehet Berényi Mór fűszerkereskedésében.** (Szögyény-utca.)

— **Üzletelhelyezés.** Tisztelettel van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy eddig a Szögyény-utca, Hamvasy-féle házban volt s 20 éven a közönség teljes megelégedésére vezetett **fodrász-üzletemet** 1901. január hó 1-től **Városház-tér, Plébánia-épület** (kenyérpiacz) helyeztem át, a hol is azt egészen újonnan berendezve a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsátom. Kérve a szives pártfogást, maradok mély tisztelettel **Wild József,** fodrász.

Gyűjtünk BÉLYEGEKET!
HASZNÁLT

bármely országból való és bármely nemű, még ha egészen közönséges is. A cél: szegény gyermekeknek papokká való nevelése. Jutalmul emléktárgyakat adok, rózsafüzéret, sz. Antal prágai Jézus képeket. A küldeményeket és esetleges kérd.-zösködésekét méltóztassék **Bregenzbe Voralberg Bureau,** **Betlehem** intézni.

Színház.

Január 12-13.

Kleopátra. Irta és zenéjét szerezte Veró György. Hogy a modern színelőadásoknak nincs semmi köztük a művészethez, ismert dolog, hogy ezt az állítást a Kleopátra előadás csak megerősíti, mindenki kénytelen elismerni. Czirkusza való bohózkodások, tréfák, ötletek, olyanok, a milyennel nagyrészt csak a „dummer Augusztoz” szokták a közönséget mulatgatni, czirkuszi láb- és testidom mutatványok, tartalom, szellem annai kevesebb, ebben áll a modern színelőadás. Nem okozzuk Halmait urat, hiszen ő csak az árral uszik, Pesten így csinálják, így csinálja tehát ő is, elődei itt nálunk is megtörték már hasonló szellemű darabok számára az utat s ő csak a járt ösvényen halad tovább. Miért is ne tenné, mikor a közönségnek ez tetszik, ha komoly, ha szellemes, ha bizonyos tokban műveltséget feltételező darabok előadása gyér számú publikum előtt folyhatik csak le. Utóvégre neki is csak tekintettel kell lenni az anyagi sikerre, de meg a színészi és színésznői különösen otthon érzik magukat az újabb szellemű darabok légkörében.

Kleopátra tulajdonképen egy drágakő, a melyet Pálma grófné (Lévai S.) keres szobalányával (Fóti) egyetemben keres, mert ellopták s a lopással Valér grófot (Fereneci) gyanúsítják. Ezt keresik az egész darabban, azért

vannak mulatságos apropos-k, tévedések. Jó mellékalak volt Tisztai (Jim), a társulat kedvelt és valóban is ügyes komikusa. A darab zenéje jó, kedves és filmbemészó s kitűnően be is tanulták. Nem az énekhangokat akarjuk ezzel dícsérni, mert hiszen kivéve Ferenczyt egyik sem briliórozhat vele.

Január 14.

Jókai Mór drámája „A szigetvári vértanuk” iránt nagyon kevesen érdeklődtek, de hát a tegnapi előadás nem is nyújthatott senkinek sem műélvezetet. A darab felét kihagyták s így bár egyébként sem ér sokat e dráma, így még annyit sem ért. A szereplők kö ül F. Lányi Irma és Déri Béla érdemlik meg az elismerést.

IRODALOM.

— **A Magyar Szemle** című szépirodalmi, kritikai és művészeti hetilap most megjelent 2-ik számában is a magas színvonalon álló tartalomnak azzal a gazdaságával találkozik az olvasó, a mely ennek a jelesen szerkesztett folyóiratnak minden egyes számát megkülönbözteti. Az előtűnik fekvő füzet tartalma: A lelkiismeret. Ö dr.-tól. — Verseghy és Pyker II. Madarász Flóriótól. — A boldogság. (Költemény.) Sántha Károlytól. — Herkules sir! Vértesy Gyulától. — Két halott. Kincs Istvántól. — Asszony. (Költemény.) Berkovics Miklóstól. — Mariska. Pálincás Józseftől. — Hivatásom. (Költemény.) Sipos Istvántól. — Egy császár karácsonya. Francois Coppée után ford. Amon Pál. — A pásztorok a jászol előtt. (Költemény.) Jean Aicard után ford. Gyulai Ágost. — Beöthy Ákos könyve. (Könyvismertetés.) (—) — Színházi krónika h. s.-től. — Hétről-hétre. (Tárca.) (—) — Irodalom és művészet. — Vegyesek. A Magyar Szemle Kaposi József kiváló szerkesztésében hetenként jelenik meg. Ára egész évre 12 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, VII. Uj-utca 14. szám.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dr. P. B. Kairo Egyptom. Azt hisszük rendez időre odaér a Napló.

P. L. Zágráb. Szintén?

Hirdetések

a »FEJÉRMEGYEI NAPLO«
részére
szerkesztőségünkben (Jókai-utca 10.)
jutányos áron vétetnek fel.

Borovicska, törkölypálinka ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○ és szilvóriumot ajánl

5—10 és 14 literes kosárüvegekben póstautánvét miatt

szepesi borovicskának literjét . . . . . 70 kr.
erdélyi 3 éves törkölypálinka literjét . . . . . I frt — »
slavoniai 3 éves szilvapálinka » . . . . . I » — »

Mérey Sándor Budapest, VII. Csömöri-ut 29. sz.

Keresztény lelkiismeretes kiszolgálás és az áru tiszta természetés valódiságáért szavatosság **biztosítatik.**